

KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

rok założenia 1840

nr 120 (12903)

Piątek, 21 czerwca 1996 r.

cena 60 ct

W Sejmie RL

Zaprobowano zmianę artykułu 119 Konstytucji

W czwartek Sejm zaprobowal zmianę artykułu 119 Konstytucji, zgodnie z którą Kadencja rad samorządowych ma trwać nie dłużej, jak dwa lata. W tym celu doliczono, lecz trzy lata. W pierwszym głosowaniu tę poprawkę Konstytucji przyjęło 111 posłów, 44 było przeciw, 1 powstrzymało się od głosu, informuje ELTA.

Drugie, ostateczne głosowanie w sprawie poprawki do artykułu 119 Konstytucji, przedłużającej kadencję rad samorządowych, w wykonaniu przewodniczącego Tymczasowego Komitetu Reform Administracyjnych i Samorządów Algirdasa Sadkauskasa, mogłoby nastąpić, jeśli nie w obecnym, to w przyszłym Sejmie.

Kadencja prezydenta kraju liczy trzy lata. Sejm — 4, a po zmianie Konstytucji kadencja rad samorządowych trwałaby trzy lata. A. Sadkauskas przypomniał, że już w roku 1993 kierowany przez niego komitet proponował przedłużenie kadencji rad samorządowych do czterech lat. Trzy lata — to, jego zdaniem, wartość kompromisu, osiągnięty w wyniku porozumienia między frakcjami sejmowymi.

Znowelizowano artykuł 47 Konstytucji

W czwartek Sejm znowelizował artykuł 47 Konstytucji, regulujący kwestię sprzedaży ziemi o przeznaczeniu nierolniczym podmiotom krajowym i zagranicznym. Podczas drugiego, decydującego głosowania imiennego za poprawką konstytucyjną przegłosowało 109 posłów, 44 było przeciw, a powstrzymało się od głosu 2 parlamentarzystów, informuje ELTA.

Znowelizowany artykuł 47 Konstytucji głosi:

"Samorządom, innym podmiotom krajowym, jak również prowadzącym na Litwie działalność gospodarczą podmiotom zagranicznym, określonym przez ustawę konstytucyjną zgodnie z obranymi przez Republikę Litewską kryteriami integracji europejskiej i transatlantyckiej, można zezwolić na nabywanie na własność parcel o przeznaczeniu nierolniczym, potrzebnych do budowy i eksploatacji obiektów oraz urządzeń, przeznaczonych dla ich, bezpośredniej działalności. W tym celu warunki i ograniczenia w nabywaniu takiej parceli na własność ustala ustawa konstytucyjna".

Sentencja dnia

Jeśli odepchniesz starą karyzę, nazwie cię znieściałym.

Lope de Vega

ZNAJ WILII
78-84 4168 & 841

Realia wsi

Nadzieja na przetrwanie runęła wiosną

Półowa spółek rolnych w rejonie sołectwickim już została zlikwidowana, albo zmierza ku temu. Te, które niby mocno stoją na nogach, miały jeszcze nadzieję na przetrwanie. Wiosną każdy liczy na lepsze. Ale tej wiosny ich nadzieja runęła. Liczne spółki próbowały przetrwać kosztem hodowli bydła. Ale to się nie udało. Nawet takiej spółce, jak "Butrimonis", gdzie według słów głównego zootechnika rejonowego zarządu rolnego Tatiany Szostak, sprawy

hodowli mają się doskonale. Utrzymuje się tu prawie jedną sztukę bydła na hektar użytków rolnych. W ubiegłym roku hodowcy z Butrymań sprzedali 120 ton mięsa, co stanowi 15 proc. ilości sprzedanego łącznie przez 28 spółek rolnych rejonu. Pieniądzy starczyło nawet na premiowanie członków spółki za dobrą pracę.

— Teraz dochody ze sprzedaży żywności znacznie zmalały — mówi główny zootechnik spółki rolnej "Butrimonis" Halina Iwanowska.

Pieniądzy za sprzedanych 90 ton mięsa z trudem starczyło na siew. Nie możemy nawet dobrze utućzyć bydła, gdyż wydatki stale rosną. Specjaliści są zdania, że lepiej się rozęść, zanim państwo całkowicie nie zrujnowało spółek rolnych.

Nie lepiej mają się sprawy też w spółce rolnej "Salcininkėliai", której w ubiegłym roku udało się zlikwidować długi i 2,5-krotnie zwiększyć pobory.

(Dokończenie na str. 3)

Ciernista droga biznesmena

Drobni przedsiębiorcy — klasa wymierająca?

"Nie zawsze mogłem ostonić swój interes przed kolejnymi ciosami polityki podatkowej prowadzonej w naszym kraju" — mówi Bronius Kriščiūnas, litewski drobny przedsiębiorca, który mimo przedemerytalnego wieku, na "zastużony odpoczynek" się nie wybiera. "Dopóki będę miał zdrowie — nie poddam się. Powiniennem po sobie zostawić jakiś interes dla dzieci. Wszystkim jest teraz trudno, młodym również" — twierdzi B. Kriščiūnas, który po kolejnych upadkach rozpoczął biznes od nowa już po raz trzeci.

Początek interesu

Skosztować "rozkoszy" na polu inicjatywy prywatnej postanowił przed 7 laty. Z państwowej posady zrezygnował, choć nie miał powodów, by narzekać na zajmowane stanowisko. Nie miał chęci, aby wspiąć się

wyżej po kolejnych szczeblach kariery, a, jak wyznaje, nie potrafił też schlebiać kierownikowi. A jako że miał samochód, wykupił więc licencję za 70 litów i... został taksówkarzem. Były wówczas dla taksówkarzy czasy odrabiania lepsze niż dzisiaj. Kto dużo pracował, ten zarabiał sporo. "Pracowałem się bez wolnych dni, w nocy, niezależnie od pogody. Z zarobionych w ten sposób pieniędzy kupiłem dwie maszyny do szycia. Żona i teściowa szyły, ja szukałem zbytu i nadal pracowałem jako taksówkarz. Po pewnym czasie założyłem zakład krawiecki. Jako że podatki ówczesnie były normalne — około 2 proc., więc powoziło mi się niezgorzej. W zakładzie zatrudniłem 30 osób i tyłem miałem chałupników. Wszyscy z zarobków byli zadowoleni" — mówi B. Kriščiūnas.

(Dokończenie na str. 5)

Temat aktualny

Jedyny sklep — zamknięty od lat

Budynek ten (zdjęcie) na pewno mógłby pretendować do księgi rekordów Guinnessa, gdyby... rzeczą się miała w innym okresie. Ale na dzień dzisiejszy takie martwe w ciągu wielu lat obiekty nigdzie nie dziwią.

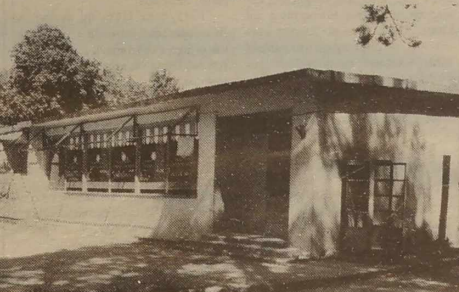
A perspektywa tego niedużego sklepika, rozlokowanego na drugiej plaży w Wołokumpiach, była naprawdę nęcąca. Pierwszy właściciel, który to budynek ten nabył przed dwoma laty, wierzył, że w ciągu dwóch tygodni uda mu się tu otworzyć mini-kawiarnię, a w przyszłości hotel czynny w ciągu całego roku. Można było, co prawda, wówczas dyskutować, co jest ważniejsze dla mieszkańców tych okolic — sklep z niezbędnymi artykułami spożywczymi, czy motel, no ale właściciel płacił, więc i właściciel muzykę zamawia...

Mówiąc szczerze, nawet nabraliśmy się wówczas na tę nęcącą wizję i z entuzjazmem pisaliśmy, że przywiaciarz wszystko potrafi. Nie wiemy, czy nie potrafił, czy też nie chciał, albo miał inne powody, ale budynek sprzedał komuś innemu. Ten odstąpił go jeszcze komuś. Właściciele zmieniają się tu dostojnie co kilka miesięcy, a sklep pozostaje nadal bezczynny.

Znow głoszą sezon. Znow telefony od naszych czytelników. "Błagamy, pomożcie. Od kilku lat musimy po najmniejsze zakupy

jechać do miasta. Przed laty w tym sklepiku mogliśmy nabyć pieczywo, nabiał i inne niezbędne artykuły. Od czasu, kiedy ten obiekt (jedyne) sprywatyzowano — nie z tego. Nie możemy w ogóle zrozumieć, jak miasto pozwoliło na sprywatyzowanie tak ważnej placówki i jak mogło o niej zapomnieć. Nie obarczając przy tym nowych gospodarzy żadną odpowiedzialnością. Nie dość, że wyniszczają lasy — powstają tu dostojne pałace, to jeszcze nas, starych mieszkańców, pozbawiono jedynego sklepu. Nie lepiej jest iść na plażę pierwszą. Czyli jeść, człczeć, do miasta po codzienne zakupy. Zresztą sklep ten był bardzo potrzebny dla odpoczywających — można tu było zaopatrzyć się w napoje, pieczywo..."

Co odpowiedzieć na te i podobne telefony? Apelować do sumienia właściciela, by otworzył tu właśnie sklep z artykułami spożywczymi? Byłoby to śmieszne i naiwne, wszak każdy robi ze swą własnością, co mu się żywnie podoba. Zresztą, podobny los spotkał wiele innych obiektów miejskich, np. łazienki — sprywatyzowano je i stoją bez użyciu, albo całkowicie zmieniły swe przeznacze-

nie. Władze nie mają gdzie się umyć, ale to nikogo nie interesuje. A przecież w pierwotnych założeniach prywatyzacji był miało, że obiekt po prywatyzacji nie może zmienić swego przeznaczenia. To w teorii. A w praktyce, jak się przekonaliśmy, wygląda to zupełnie inaczej.

Czy trzeba też przekonywać (i czy ludzom od tego jest izej), że całkowita winę za taki stan rzeczy ponosi samorząd miasta, który pozwolił na sprywatyzowanie takich obiektów. Zresztą, wątpliwe, że władze (na różnym szczeblu) cierpią na tym. W takim sklepiku przedstawiciele ich nie zaopatrywali się w niezbędne artykuły spożywcze.

Nie pocieszająco zapowiada się i bieżący sezon. Zadne najwyjście perspektywy. Może najwyższe przyjdzie (jak w roku ubiegłym) samochód obłądowy oferujący pieczywo. Albo jakiś przywiaciarz otworzy letnią kawiarenkę.

Miasto jest głuche na prośby mieszkańców. Notabene, w starostwie antokolskim, do którego gestii należą Wołokumpie, usłyszyliśmy: "Też było o co walczyć — o sklep. Przecież tam prawie nie ma mieszkańców..."

Helena GLADKOWSKA
NA ZDJĘCIU: bezczynny od lat sklep na drugiej plaży w Wołokumpiach.

Fot. Tadeusz Waźniewicz

ARDENA

Vytienio 20
2006 Vilnius

Tel. 63 37 02
Fax. 26 10 36

BANK POLSKA KASA OPIEKI S. A.

Działal. od 1929 r.

POKAO

PRZEDSTAWICIELSTWO
W WILNIE

2001 Vilnius, Palanga 1/10-16
Tel/fax 61-15-41, fax 223844

Lietuvos avialinijos

Lithuanian Airlines
Lithuanian Airlines
Lithuanian Airlines

W jednym zdaniu

- Prezydent Republiki Litewskiej Algirdas Brazauskas w piątek udaje się do Florencji na spotkanie z przywódcami państw Unii Europejskiej, odbywające się co pół roku w państwie, które przewodniczy Unii.
- Kierownictwo Związku Ojczyzny (konserwatystów litewskich) zaproponowało dymisję administratorowi kłajpedzkiego samorządu miejskiego Petrasowi Pareigisowi z powodu wykorzystania środków pozabudżetowych na potrzeby aparatu samorządu.
- Prezydent RL Algirdas Brazauskas upełnomocnił ambasadora Litwy w USA Alfonsoa Eidintasa do podpisania dwóch umów o pożyczkach między Litwą a Międzynarodowym Bankiem Odbudowy i Rozwoju: w sprawie pożyczki 30 mln USD na sfinansowanie projektu rozwoju prywatnego rolnictwa (ta pożyczka przeznaczona będzie dla rolników litewskich poprzez Litewski Bank Rolny) oraz na sfinansowanie projektu kłajpedzkiej stłowni geotermicznej.
- Rząd zgodził się na to, aby litewski oddział BALTBATU przed udaniem się do pełnienia misji pokojowej, od lipca pogłębiał swoją wiedzę na ćwiczeniach w Danii.
- Sejm zaprobował wprowadzenie systemu rankingowego w proporcjonalnej części wyborów do Sejmu — w ten sposób wyborcy będą mogli podczas przyszłych wyborów 20 października wyrazić swe zdanie na temat kandydatów z list partyjnych.
- Dzisiaj Związek Ojczyzny (konserwatyści litewscy) wspólnie z funduszem Konrada Adenauera organizują konferencję "Jak zachować "czyste ręce" w samorządach. Realizacja programu Związku Ojczyzny".
- Prezydentowi Algirdasowi Brazauskasowi listy uwiertylitniające wręczyła nowa ambasador Filipin na Litwie Rosario Manolo, reprezentująca również swój kraj w Szwecji, Norwegii, Danii, Finlandii, Łotwie i Estonii oraz stale rezydująca w Sztokholmie.
- Rząd od 1 lipca podniósł cenę eksportowanej energii elektrycznej o 0,4, a więc jedna kilowatogodzina energii elektrycznej, wyprodukowanej w Ignalińskiej Elektrowni Atomowej kosztować będzie 6,8 ct.

Podziękowanie za solidarność

A. Brazauskas otrzymał list od L. Kuczmy

Prezydent Ukrainy Leonid Kuczma jest wdzięczny prezydentowi państw bałtyckich za ich zrozumienie, jak ważne znaczenie ma Ukraina dla stabilności i bezpieczeństwa w Europie, informuje ELTA.

Prezydent Litwy Algirdas Brazauskas otrzymał list od L. Kuczmy. Podobne listy otrzymał też przywódca Łotwy i Estonii.

W swoim liście przywódca ukraiński pisze, że z dużym zainteresowaniem zapoznał się z wynikami spotkania prezydentów państw bałtyckich w dniach 28-29 maja w Wilnie. L. Kuczma oświadczył, że popiera procesy integracji Litwy, Łotwy i Estonii. "Obrany kurs całkowicie odpowiada interesom każdego państwa i całego regionu", powiedział jest w liście.

Szczególnie duże zainteresowanie przywódca ukraiński wzbudziła ta część komunikatu o spotkaniu wileńskim, w której jest mowa o jednolitym stanowisku prezydentów państw bałtyckich, popierającym reformy demokratyczne i gospodarce na Ukrainie.

"Jestem bardzo wdzięczny za taką solidarność państw bałtyckich z Ukrainą", podkreśla się w liście. "Po raz kolejny przekonałem się, że rozwój przyjaźnielskich stosunków między naszymi państwami ma pomysłowe perspektywy", pisze L. Kuczma.

Prezydent Ukrainy życzył A. Brazauskasowi zdrowia i powodzenia w jego działalności, a całemu narodowi Litwy — szczęścia, pokój i powodzenia.

Pytanie — odpowiedź

Jakie ulgi dla emerytów?

Pytanie to interesuje zapewne nie tylko wielu emerytów, tym bardziej, że prawdopodobnie ostatnio zostały jakieś zmiany. Byłbym bardzo wdzięczny za naświetlenie tego zagadnienia.

Zbigniew ORECHOWO

Właściciel prawie żadnych zmian nie ma. Uchwała podjęta 31 maja 1993 roku jest aktualna po dziś dzień. Dotyczy ona przede wszystkim transportu i głośni.

"Osoby w wieku 70 lat i starsze mają prawo darmowego korzystania z komunikacji miejskiej, 50-procentowa zniżka przysługująca jeżeli jadą autobusami i dalekobieżnymi i podmiejskimi, pociągami komunikacji miejscowej oraz korzystają ze statków wód wewnętrznych.

Osoby w wieku powyżej 75 lat mogą nieodpłatnie korzystać z autobusów podmiejskich oraz pociągów komunikacji miejscowej i płacić statkami wód wewnętrznych. Te ulgi były zapewnione uchwałą przez Sejm w ubiegłym roku i aktualna do dnia dzisiejszego ustawa.

Ulgi te dotyczą także inwalidów II grupy.

Jeżeli chodzi o inne świadczenia, to przypominamy o rekompensacie za ogrzewanie mieszkań. Płacimy tylko 15

proc. ogólnych dochodów rodziny. Poniemaz od 1 lipca br. znów drożeje woda gorąca wraz z sezonem ogrzewczym ogrzewanie — opłacano nowe normy — na jednego mieszkańca — 20 normy (za nadmetraz będzie pobierana dodatkowa opłata). Jeżeli właściciel mieszka w osobnym mieszkaniu, norma ta wynosi 36 m³. Tyle też — 36 m³ przysługują dla emerytów, inwalidów I i II grupy.

Według wstępnych obliczeń Ministerstwa Ochrony Socjałnej i Pracy w nowym sezonie ogrzewczym kompensata za ogrzewanie mieszkań będzie przysługująca dla 20 proc. mieszkańców Litwy. Na te cele wysągnęły się 110 mln litów.

Jeżeli chodzi o wodę gorącą (jeżeli mieszkaniu nie ma zainstalowanej w zlikwidacji), to norma na osobę wynosi 66 litrów na dobę, gdzie są łazienki, i 54 litry, gdzie łazienek nie ma.

Nieduże świadczenia: darowizna jednorazowa, talony do łazienk oraz finansowe obywateli zapoznani świadczą wszystkie oddziały socjalne. Zwracać się trzeba do starostw według miejsca zamieszkania.

H.G.

Oświadczenie Konferencji Episkopatu Litwy przed wyborami Nawrócenie i odpowiedzialność obywatelska

Dla Kościoła powinny być bliskie i ważne również sprawy socjalne naszego społeczeństwa. Sam on w miarę swych możliwości obowiązany jest troszczyć się o ubogich i nieszczęśliwych, a także pomagać osobom świeckim, by sumienie ich było w zgodzie z Ewangelią oraz nauką społeczną Kościoła, dając dokładne zasady, na których buduje się życie społeczeństwa. Jednak, powiedział Ojciec Św. "Księża pełnią swój obowiązek ewangelizacji, nie powinni ingerować w politykę partii, w bezpośrednie sprawy kierowania państwem" (Jan Paweł II, Archidiecezja Wileńska).

Nowy "Katechizm Kościoła Katolickiego" wzięły i dobitnie ucy:

"Duszpasterzem (duchowym) nie przystoi bezpośrednio uczestniczyć w działalności politycznej oraz organizowaniu życia społecznego. Znajmować się tym wraz z innymi obywatelami powinni działający z własnej inicjatywy wierzący obywatele, stanowi to bowiem część ich powołania" (katechizm, n. 2442).

Powołanie osób świeckich. Prawo obowiązek uczestniczenia w życiu politycznym należy do osób świeckich. My, studzy Kościoła, apelujemy do wierzących, aby, mimo wielkiego rozczarowania, nie stonili się od życia politycznego i z całą odpowiedzialnością uczestniczyli w działalności politycznej, nie zapominając o tym, że tę działalność należy opierać na duchu służenia oraz ustawicznej pracy dla dobra ogółu, gdyż każdy z nas jest odpowiedzialny za wszystkich. W tym aspekcie "Kościół ci i chwali pracę tych, którzy służą ludzkości, poświęcając się dobru ogólnemu i biorąc na swe barki brzemie obowiązków publicznych" (Gaudium et Spes, 75).

Encyklika "Christifideles laici", poświęconą sprawom powołania oraz misji ludzi świeckich w Kościele i na świecie, wyraźnie wskazuje na to, jaki ma być stosunek między społecznością polityczną i Kościołem.

"Bardzo ważną rzeczą, zwłaszcza w krajach, zamieszkałych przez społeczeństwo pluralistyczne, jest ustalenie prawidłowych stosunków między wspólnotą polityczną i Kościołem, aby działalność chrześcijańska, zarówno pojedyncza, jak i zbiorowa jako obywateli kierujących się sumieniem chrześcijańskim, była wyraźnie oddzielona od tego, co się czyni w imieniu Kościoła wspólnie z duszpasterzami. Kościół w zakresie swych zadań i kompetencji w żadnym przypadku nie może być kojarzony ze społecznością polityczną. Nie może być związany z żadnym systemem politycznym i jest znakiem i ochroną transcendentnej osobowości ludzkiej. Jednocześnie ludzie świeccy mają pilny i odpowiedzialny obowiązek potwierdzania wartości ludzkich i ewangelicznych, wewnętrznie związanych z działalnością polityczną, takich, jak wolność, sprawiedliwość, solidarność, wierne i bezinteresowne oddanie sprawie dobra powszechnego, prosty tryb życia, przede wszystkim preferujący miłość do ubogich i malaruchich" (n. 42).

Odpowiedzialność obywatelska za udział w wyborach. U progu wyborów do Sejmu przypominamy o obowiązku każdego obywatela uczestniczenia w wyborach, wybierania przedstawicieli narodu i udzielania im pełnomocnictw do troszczenia się o dobro społeczne. Im więcej w Sejmie będzie uczciwych, rzetelnych, bezinteresownych, kompetentnych, kochających Ojczyznę posłów, tym lepiej będą rozstrzygane nabrzmiałe problemy dnia dzisiejszego.

Wszyscy pragniemy, aby władza świecka była sprawiedliwa, uczciwa, i gdy trzeba — zdecydowana. Przypominamy jednak, że za porządek polityczny, ekonomiczny i socjalny państwa bezpośrednio odpowiedzialni są ci obywatele, których głosami wybiera się Sejm, przez których wybrane partie kształtują rząd oraz realizują określony program.

Toteż wszyscy dążący do sprawiedliwego obywatela, zwłaszcza chrześcijańskie, powinni doskonale o sobie istocie programów partyjnych, ocenić możliwości realizacji tych programów, uwzględnić opinie wyborców i kandydatów każdej partii oraz ich polityki, a zwłaszcza to, jak w przeszłości powiodła się polityka społeczeństwu. Świadomi chrześcijańskie powołania, głosować na takie partie i ich przedstawicieli, których programy i życie opierają się na chrześcijańskim pojęciu człowieka i społeczeństwa. W tym pojęciu najważniejsze są następujące zasady:

— szanować godność człowieka i jego prawa; wszystkie struktury państwowe, gospodarce i społeczeństwu tworzące człowieka warunki do rozwoju fizycznego, kulturalnego, moralnego i duchowego. Szczególnie ważną jest wolność sumienia i religii;

— chronić taką rodzinę, podstawową komórke społecznego, w której od dzieciństwa zakłada się wartości poszanowania dóbr moralnych i duchowych, należącego korzystania z wolności. Zapewnić rodzicom właściwe wychowanie dzieci zgodnie z przekonaniami moralnymi i religijnymi. Pomagać rodzicom i wspierać ich w odwołaniu się do środków socjalnych, zapewniać im w ramach związku małżeńskiego, bezpłonne życie, ochronę zdrowia, pomoc rodzinom wielodzietnym;

— troszczyć się o moralność publiczną oraz dobro byt ogniska domowego, chroniąc je przed pornografią, narkomanią, alkoholizmem i innymi plamami;

— cenić życie od chwili jego poczęcia do momentu naturalnej, przede wszystkim chroniąc prawa niezakłóconego dziecka do życia;

— system oświaty i wychowania młodzieży musi szanować prawo rodziców do wychowania dzieci zgodnie ze swoimi przekonaniami. W szkołach ma być zapewnione wychowanie duchowe i moralne, a także muszą być krzewione tradycje religijne oraz wartości kulturowe. Na życzenie rodziców ma być zapewnione także uczenie religii w szkołach;

— otoczyć serdeczną troską najbardziej potrzebujących, emerytów, bezrobotnych, chorych, inwalidów, sieroty, którzy są dziś opuszczeni i skazani na bezradność;

— chronić i kultywować kulturę duchową narodu, zapewnić, by środki masowego przekazu służyły dobremu. Czuwać nad tym, aby nie stały się one środkami demoralizacji narodu.

My, biskupi litewscy, polegamy na świadomości obywateli, że każdy z nas ma prawo do dobrego życia i wierzymy, że wybiorą oni prawdziwie godnych przedstawicieli, którzy dadzą dobre dobru politycznemu Litwy, zapewnią poszanowanie prawa i życia obywateli, będą chronili rodzinę, zabądą o wychowanie moralne młodzieży, o ludzi najbardziej potrzebujących pomocy.

Nasze wysiłki na rzecz dobrego piękniejszego ojczyzny, wybrnięcia z obecnych trudności i bezradności są owocujące, jeśli każdy, patrząc na swe sumienie i twierdząc o Bogu, podać będzie drogą nauki i życia. Wtedy Bóg pobłogosławi nasze wysiłki i nasz naród.

Wtedy i dla nas spełnią się słowa proroka Ezechiela z Pisma Świętego.

"Dam wam nowe serce i odnowię w was nowego ducha. Wyjmę z was kamienne serce i dam wam miękkie. Tętnę w was mojego ducha i uczynię, abyście żyli według moich praw, przestrzegali moich przykazań i wykonywali je.

A wtedy żyć będziecie w kraju, który dałem wam w przodkom. Będziecie moim narodem, a ja będę waszym Bogiem". (Ez. 36, 26-28).

Konferencja Episkopatu Litwy

Fotoreto z Wilna

Kościół Ewangelicko-Reformowany (Kalwiński)

Znajduje się przy ul. Pylimo (Zawalnej). W takim stanie, w jakim go widzimy na zdjęciu Jana Buhłaka, był przed wojną. Wzniesiony został w latach 1830-1835 według projektu prof. Karola Podcazyskiego w stylu późnego klasycyzmu. Podobny jest do świątyni rzymskiej. Portyk sześciokolumnowy przypomina portyk katedry. Z przyciemnioną krawężną szczytu "Wilno" Juliusza Kosa, prof. Uniwersytetu Stefana Batorego: "W tympanonie portyku mieści się figurka płaskorzeźby prof. Kazimierza Jelńskiego, przedstawiająca Chrystusa, nauczającego rzeszę; szczyt zwieńczony jest posągami, symbolizującym Wiarę z dwoma kłęczącymi

aniolami po bokach, diuta tegoż artysty".

W 1949 r. poseg z krzyżem oraz anioły zostały usunięte i zniszczone. Na szczycie ocalała figurka płaskorzeźby, którą miał spotkać podobny los.

W następnych latach w byłym kościele znajdowało się kino "Kronika". Profanacji uległo wnętrze. Znikły tablice pamiątkowe, poświęcone znanym współwyznawcom: Mikołajowi Rejowi z Nagłowic, Szymonowi Konarskiemu i in. Wyrażono cały szereg innych szkód. Obecnie świątynię zwroceno wiernym.

Jerzy SURWIŁO

Repr. Tadeusz Waźniwłoc

Rozległe plany na najbliższą przyszłość

Centrum Kultury przybrało imię Stanisława Moniuszki

Centrum Kultury Polskiej na Litwie odtąd będzie miało wielkiego kompozytora polskiego, w tym imię mocno związane — Stanisława Moniuszki. Jak zaznaczyła prezes — dyrektor Apolonia Skakowska, fakt ten zobowiązuje w pewnym stopniu kierowaną przez nią placówkę do opieki nad wileńskimi śladami kompozytora.

Na posiedzeniu zarządu Centrum omówiono również kwestie, dotyczące uporządkowania terenu przy kościele św. Katarzyny, na którym stoi skromny pomnik Stanisława Moniuszki. Zarząd planuje przewidując organizację spotkań artystycznych, poświęconych jego twórczości.

Jeśli chodzi o zamierzenia na kolejny rok, wyeliminujemy zaledwie kilka najbliższych przedsięwzięć. W końcu bieżącego miesiąca na zaproszenie Centrum do Wilna przybędzie wileński Chór Kameralny pod dyrykcją prof. Stanisława Kulczyńskiego. Ten znakomity zespół wystąpi w kościołach wileńskich — 29 czerwca będzie śpiewał w kościele św. Piotra i Pawła na Sukiłki, następnie — w Katedrze Wileńskiej i w kościele św. Ducha.

Na jesieni zawiąta do nas: Teatr Lalek z

Łomży, Teatr Juliusza Osterwy z Lublina, Teatr im. Wojciecha Bogusławskiego z Kalisza, "Bagatela" z Krakowa i in. zespoły. Słowem, Centrum jest praktycznie jedyną placówką społeczną sprawującą do Wilna zespoły artystyczne z Polski i organizującą ich występy także w terenie, gdzie szczególnie są gośćmi bardzo oczekiwanymi.

W bogatym planie znalazły się tradycyjne już imprezy, a wśród nich — obchody świąt narodowych i religijnych, akcje dobroczynne z myślą o dzieciach, festiwale, konkursy, obchody 200 rocznicy urodzin Adama Mickiewicza, wystawy prac artystów Polaków, działających na Litwie, warsztaty twórcze dla kierowników polskich zespołów artystycznych etc. O tych przedsięwzięciach będziemy informowali.

Przyjemny fakt — p. Leonarda Orłowska z Instytutu Polskiego w Wilnie zadeklarowała jak najdalej idącą współpracę z Centrum Kultury Polskiej na Litwie im. St. Moniuszki. Nieprzemijny fakt — kwestia siedziby dla Centrum, mimo obietnic ministra kultury zajęcia się tą sprawą, jest nadal aktualna.

Halina JOTKIĄŁO

Nadziejają na przetrwanie runęta wiosną

(Dokończenie ze str. 1)

A gdyby odliczyć dochód z gospodarstwa polowej, z hodowli nie nie. Jesienią mimo wszystko w spadku upadły spokój 700 sztuk rogacizny. Sprzedaż była mała, przyniósł dochód, a tymczasem wiosną nadzieja runęła. Ceny w tym roku okazały się niższe niż się spodziewano. Państwo podnoszą ceny droższe, dopiero wiosną postawilo wyniki wymagania co do kondycji bydła.

W wyniku nierentowna stała się hodowla nawet w tych gospodarstwach, które uważane są za mocne, pasze i należycie doglądają zwierzęta. W większości pozostałych gospodarstw hodowcy porzucano na

pastwę losu, a tu i ówdzie po prostu znieca się nad bydłem. W spółce "Tetena", gdzie jest wiele łak, krowy zimą padały z głodu. Wierzyciele ogłosili upadłość tej spółki. Zbankrutowała też spółka "Dainawa". W ubiegłym roku padło tam 160 sztuk pogłowia, w tym 23 krowy.

Tymczasem przedstawiciele spółek rolnych często spotkali można w gabinetach zarządu rolnego, gdzie się ubiegają o kredyty ulgowe, podczas gdy rocznie wyrzucają na mogiłki była dziesiątki tysięcy litów. Tatiana Szostak mówi: jeśli pasze nie starzeją — zoszczędzić należy jesienią sprzedać, a pozostawiam dać szansę na przeycie. Wynika, że

jeszcze wielu specjalistów chce pracować po dawnemu. Nie stara się sprostać wzrastającym wymaganiom, w tym również co do jakości produkcji hodowlanej.

Jak mówił g. zootechnik, spółki nadal są źródłem białaczki zwierząt, azożwiak walkę z nią rozpoczęto 10 lat temu. Nie są zainteresowane zbytem najwydajniejszych krowek, które najęcej chorują. Zresztą po co, skoro kombinaty skupują dowolne krowki. Być może wprowadzono nowe standardy zmusza pracowników hodowli, kierowników do podjęcia pewnych kroków w tej dziedzinie.

Plotr RYNGIEWICZ
Rejon sołecki

Kronika policyjna

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RL, 19 czerwca br. w kraju odnotowano 212 przestępstw, w tym: 1 zabójstwo, 3 gwałty, 23 chuligańskie ekcesy, 1 napad, 180 kradzieży, Skradziono 12 samochodów, znaleziono — 8. Zarębowano 6 wypadków drogowych 15 pojazdów. Znalezione zwłoki 9 osób, zatrzymano 30 podejrzanych o popełnienie przestępstw.

Zabójstwo

19 czerwca o godz. 17 min. 10 wsi w rejonie (rej. wileński), w domu znaleziono zwłoki Anny Leszczyńskiej z raną w plecach. Zatrzymano podejrzanych, męża zabitej Iwanę Leszczyńską.

Bez pardonu...

19 czerwca około godz. 6 do kawiarni ZSA "Gardyni" przy ul. Żygota w Wilnie weszli 2 zamaskowani mężczyźni, którzy odpegneli kierownika Brigite P., zabrali kasę pancerną i dokumentami ZSA. Napastnicy mieli około 35 cm wzrostu, rozmawiali po litewsku.

Kradzież

19 czerwca do policyi wileńskiej zwrócił się dyrektor indywidualnego przedsiębiorstwa "J. Davidowicz" — Aleksander Nozorenko. Powiadomił on, że w nocy ktoś wyłamał kraty w oknach pomieszczenia przedsiębiorstwa na ul. Rinkintės, wybił szyby i skradł kserokopiarkę "Canon", 2 aparaty telefonizacyjne "Panasonic", fax, komputer, dyktykt, 8 aparatów kasowych, pieczątki i kasę pancerną o wartości 35.000 litów.

Tragedia na jezdni

19 czerwca o godz. 20 min. 50 na ul. Karklińską w Wilnie samochód VAZ 2107 prowadzony przez Iwanę R. zderzył

się z audi 100 (kierowca Josif B.). Po drodze do szpitala kierowca VAZ zmarł. Do szpitala odwieziono również kierowcę audi i niezidentyfikowaną pasażerkę w wieku około 36 lat.

Krótkie śpięcie

18 czerwca o godz. 1 min. 40 w budynku gospodarczym I. Gota we wsi Juodavabali (rej. wileński) wybuchł pożar. Spalił się dom mieszkalny, zabudowanie gospodarskie, szopa i całe mienie. Straty wyniosły 20 000 litów. Przyczyna pożaru — krótkie śpięcie w instalacji elektrycznej.

Nieoczekiwany dalszy ciąg

19 czerwca około godz. 10 w lesie w okolicy Pakalniskis (rej. radwiłki) znaleziono zwłoki powieszzonego na jodle Valcovasa Kačukiewicza. Miejszym podjęto podjęto o zabójstwo (przy powieszeniu) swej pasierbicy Diany Kuzinaitė. (Patrz kronikę policyjną z dn. 20 czerwca)

Przygotowała Irena LITWIN

Eksplodują, która starszą Podbrodzem

Rozległa się w południe na wietrze jednej z zagród sądowych spółdzielni "Pušaitė" w Podbrodzem. Trzech chłopcy znaleźli jakiś przedmiot nieustalonego pochodzenia (który okazał się materiałem wybuchowym), który zapalił ognisko i wrzucił go do niego. Nie było konkretnie, ustalają

specjaliści. Starszy inspektor kryminalnej policyi Aleksander Pławgo uważa, że był to bardzo niebezpieczny materiał wybuchowy. Chłopcy chcieli się zabawiać. Niestety, skończyło się to tragedią. Rozległa się eksplozja. Na miejscu wypadku zginął 5-letni chłopczyk.

Dosłownie w tym samym dniu poli-

cjanci w jednym z sągów przywiezionego z lasu drzewa, na ul. Bajerejki znaleźli dwa granaty. Czy przypadkowo ten straszny ładunek przywieziono z drzewem z lasu? A może znowu chłopcy schowali "zabawkę"? Szczegółowym trafem tym razem granaty w zeszło znaleziono i unieszkodliwiono.

Zenon SAMULEWICZ

Faworyzowani Włosi odpadli w eliminacjach

Pilkarze Niemiec i Czech awansowali z grupy C do ćwierćfinału mistrzostw Europy. Z grupy tej wyeliminowani zostali wicemistrzowie świata piłkarze Włoch. Prócz niepełnowartościowości tytułu mistrza Europy Danii — klasę reprezentacji Italii to największa sensacja Euro'96. Włosi, po porażce z Czechami (1:2) musieli wygrać w środę z Niemcami i liczyć na, potknięcie Czechów w meczu z Rosjanami. Celu swojego nie osiągnęli. Ani nie pokonali faworyzowanych mistrzostw, ani Rosjanie nie zdołali im pomóc w wyeliminowaniu piłkarzy czeskich. Ale sytuacja w Manchesterze i Liverpoolu trzymała do końca w napięciu. Dwie minuty przed końcem spotkania w Liverpoolu w ćwierćfinale byli piłkarze Włoch. Branka V. Smicera, rezerwowego piłkarza reprezentacji Czech — przesyłała sprawę. Włosi zostali wyeliminowani. Czesi grają dalej.

Włosy kibice na stadionie mogli dostać palpacji serca. Nie dość, że jej drużyna przed meczem z Niemcami była w bardzo trudnej sytuacji — to jeszcze, na początku spotkania, nie wykorzystata tak doskonałej sytuacji, jak rzut karnej. W 8 min. gola z jedenastki nie potrafił zdobyć G. Zola — jego strzał obronił bramkarz A. Koepke. Niemiecki bramkarz zrehabilitował się tym samym za faul na P. Casiragham, za co belgijski arbitry przyznał Włochom rzut karnej.

Włosi przystąpili do gry z wielkim animizmem, z miejsca zepchnęli Niemców do obrony. Prym w tych akcjach wiodli nieoczekiwany R. Donadoni i D. Fuser, którzy najczęściej niepokonali bramkarza rywali. Ich strzalom brakowało jednak precyzji.

W drugiej połowie piłkarze włoscy nadal atakowali. Od 60 minuty wydawało się, że zyskali dodatkowy atut — z boiska za drugą żółtą kartkę usunięty został T. Strunz, po faulu na R. Donadoni. Przewaga jednego zawodnika okazała się jednak niewystarczająca, by strzalić choć jedną bramkę A. Koepkemu. A okazji ku temu piłkarze Italii mieli w tej części gry kilka. Fuser, Carboni, Zola nie mieli jednak szczęścia. Zanotowała więc remis — 0:0.

W spotkaniu Rosja — Czeszy nie minęło 6 min. meczu i Czesi prowadzili 1:0. J. Suchoparek po rzucie rożnym uzyskał pierwszą bramkę, którą S. Czereczew pierwszy przespisał. Po niespełna 20 minutach gry Czesi prowadzili 2:0. Bramkę zdobył P. Kuka, ale wspomnianemu gola był Suchoparek, który popisał się wspaniałym podaniem piłki z dystansu. W 59 min. mogło być 3:0, gdyż piłka po strzale M. Hornaka nie trafiła w porządek.

Rosjanie pierwszą połowę rozegrali tak, jakby chcieli jak najszybciej rozstrzygnąć się z mistrzostwami. Po przerwie nastąpiła jednak w drużynie metamorfoza. Tylko 9 minut potrzebowało drużyna Rosji, by doprowadzić do remisu. Na liście strzelców wpisał się rezerwowo A. Mostowaj, a krótko O. Tetradze. A gdy w 85 min. drużyna rosyjska uzyskała prowadzenie — strzelcem bramki był rezerwowo W. Bieszczastnych — włoscy kibice zaczęli z radością, ich euforia jednak trwała tylko 3 minuty. Piłkarz praskiej "Sparty" V. Smicera ustalił wynik meczu na 3:3. Remisowi Czechów.

Końcowa tabela grupy C (drużyny, punkty, bramki):

1. Niemcy	7	5-0
2. Czeszy	4	5-6
3. Włochy	4	3-3
4. Rosja	1	4-8

Chorwatom, by awansować do ćwierćfinału, wystarczyło rozegrać tylko dwa spotkania, toteż do ostatniego meczu grupowego z Portugalią przystąpił zrehabilitowany i mocno zmieniony zestawieniu. W podstawowej jedenastce zabrakło D. Sukera, Z. Bobana oraz kontuzjowanych N. Jerkani i A. Boksi. Portugalczyki, by awansować, potrzebowali remisu. Jednak już w 4 min. C. Secretario znakomicie dośrodkował, a nieobstawiany L. Figo z bliska pokonał M. Mrmicia.

Pierwsza połowa spotkania toczyła się w szybkim tempie, a Portugalczyki wygrali z wynikiem 2:0 — po rzucie rożnym i dwóch podaniach J. Pinto bez trudu z 6 m pokonał bramkarza Chorwatów.

Po przerwie trener Chorwatów mając w perspektywie spotkanie z Niemcami, zmienił trzech piłkarzy i wprowadził A. Ansonicia oraz dwóch asów — Bobana i Sukera. Mimo przebiegowania składu Chorwatom nie udało się zmienić niekorzystnego wyniku, co więcej, Portugalczyki zdobyli strzelili kolejną bramkę. Tak więc 3:0 dla Portugalii.

Dużycy przystąpili do ostatniego spotkania grupowego bez wawy w awans. Natomiast Turcy chcieli pojechać się z imprezą zgodnie, strzegąc przynajmniej jednego gola. W 49 min. po strzale B. Laudrupa Dania objęła prowadzenie. Wynik podwyższył A. Nielsen, a ostatnią bramkę w tym spotkaniu zdobył znowu B. Laudrup. Turcy na tych mistrzostwach byli: najszczęśliwym zespołem — nie udało się im uzyskać ani jednego punktu, nie strzelili także żadnego gola.

Końcowa tabela grupy D:

1. Portugalia	7	5-1
2. Chorwacja	6	4-3
3. Dania	4	4-4
4. Turcja	0	0-5

W ćwierćfinale 22 czerwca grają w Londynie (Wembley) Anglia — Hiszpania (godz. 17), zaś w Liverpoolu Francja — Holandia (20.30). 23 czerwca w Manchesterze zmierza się Niemcy z Chorwacją (17), a w Birminghamie Portugalia z Czechami (20.30).

Inf. wł.

Koszykarka Reprezentacja gra w Hiszpanii

Wczoraj w Leonie (Hiszpania) rozpoczął się turniej międzynarodowy czterech reprezentacji. Drużyna Litwy zmierzyła się z Chorwacją, a Hiszpania grała z Angolą.

W przedturniejowym reprezentacja olimpijska Litwy w mieście Logrona rozegrała spotkanie kontrolne z amerykańską drużyną, wygrywając wysoko 124:49.

Na turnieju w Turcji

Na rozgrywanym w Turcji turnieju z udziałem drużyn młodzieżowych reprezentacji Litwy odniosła drugie zwycięstwo. Pokonała ona swych rówieśników ze Szwecji 72:57 (40:20). Najwięcej punktów zdobyli M. Timinskas (20), D. Adomaitis (17) i A. Jurkūnas (14).

W innych spotkaniach Chorwacja pokonała amerykańską drużynę All Stars 123:73, a Turcja — Izrael 62:57.

Następne spotkanie drużyna Litwy rozegrała z Chorwacją.

Inf. wł.

Lekkoatletyka Olimpijskie eliminacje Amerykańskie

W Atlancie zakończyły się olimpijskie eliminacje lekkoatletów USA. Udział na Olimpiadzie w skoku w dal zapewnił sobie jeden z najlepszych lekkoatletów ostatnich lat C. Lewis. Triumfował M. Powell — 8:39 m wyprzedzając J. Greena — 8:40 m Lewisa 8:30.

Znakomicie pobiegł dystans 400 m M. Johnson mając szansę na poprawienie rekordu świata. Czas 43,44 jest najlepszym wynikiem sezonu. Drugie miejsce przypadło rekordziste światu H. Reynoldsowi — 43,91, a trzecie A. Harrisonowi — 44,09.

Pięciobój

Włoskie miejsca Polek W wioskiej Sienie w środę rozpoczęły się mistrzostwa świata w pięcioboju nowoczesnym kobiet. 53 zawodniczki podzielono na dwie grupy półfinałowe, z których po 16 najlepszych awansuje do jedynofinajowego finału, zaplanowanego na sobotę.

Półki: Kowalewska, D. Idzi ora: A. Sulińska. Po trzech konkurencjach zajmowały wysokie, premiowane awansem do finału pozycje.

Szachy

Karpow prowadzi 5:2 Rosyjski szachista A. Karpow wygrał z G. Kamsky (USA) siódmą partię meczu o mistrzostwo świata FIDE. W pozostałych konkurencjach zajmowały wysokie, premiowane awansem do finału pozycje.

W kilku wierszach Niemcy wygrali z Pakistanem 6:1, a Holandia pokonała W. Bylandt 2:1 na odbywającym się w holenderskim mieście Amstelveen turnieju hokeja na trawie.

Polska

Kwaśniewski: chcemy do NATO w najszybszym możliwym terminie

Potwierdzam polskie aspiracje zostania pełnoprawnym członkiem NATO w najszybszym możliwym terminie — powiedział 20 bm. prezydent Aleksander Kwaśniewski podczas otwarcia XIII Międzynarodowych Warsztatów NATO w Warszawie, poświęconych bezpieczeństwu europejskiemu na początku nowego stulecia.

Zwracając się do zebranych w hotelu Victoria uczestników Warsztatów, wśród których są obecni m.in. sekretarz generalny NATO Javier Solana i prezydent Bułgarii Żelju Zewel, Kwaśniewski podkreślił, że w jego przekonaniu nie ma potrzeby, by dalej rozważać kwestie, dlaczego Polska chce przystąpić do NATO.

W wygłoszonym po angielsku przemówieniu prezydent powiedział, że NATO jest kluczowym czynnikiem stabilności w Europie, a uczestnictwo polskiego batalionu w operacji pokojowej w Bośni daje polskim aspiracjom do Paktu siły wymiar praktyczny.

Po wystąpieniu Kwaśniewskiego rozpoczęły się obrady XIII Międzynarodowych Warsztatów NATO. Obrady są zamknięte dla prasy.

Spotkanie premiera z przedstawicielami władz Warszawy

19 bm. prezes Rady Ministrów Włodzimierz Cimoszewicz spotkał się z przedstawicielami władz Warszawy — podało Centrum Informacyjne Rządu.

Podczas spotkania prezydent Marcin Świątkiewicz wręczył premierowi Medal 400-lecia Stołeczności Warszawy. Głównymi tematami rozmowy były sprawy związane z rozwojem Miasta Stołecznego, a także problemy dotyczące realizacji Ustawy Warszawskiej. Wojewoda warszawski Bohdan Jastrzębski oraz prezydent Warszawy Marcin Świątkiewicz zaprezentowali szereg trudności związanych z tworzeniem związku gmin, a także przekazywaniem majątku i mienia komunalnego.

Doradcy MSW przyjęli do wiadomości wyjaśnienia Kapkowskiego

Rozkaz szefa Urzędu Ochrony Państwa płk Andrzeja Kapkowskiego o monitorowaniu strajków w największych zakładach pracy nie miał dotyczyć działań operacyjnych, lecz jedynie zpiernania danych sposobami jawnymi. Takie wyjaśnienie Kapkowskiego 19 bm. "przyjął do wiadomości" Polityczny Komitet Doradczy MSW. Komitet zapoznał się też z projektem reorganizacji Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych MSW.

Jak głos przekazany PAP komunikat rzecznika prasowego MSW, porządek obrad komitetu uzupełniono o informację Kapkowskiego na wniosek Janusza Paubickiego z NSZZ "Solidarność".

Komitet zapoznał się z propozycjami reorganizacji NJW MSW przedstawionymi przez ich dowódcę, płk Bronisława Młodziejewskiego.

Złożono wniosek o upadłość Stoczni Gdańskiej

20 bm. w Sądzie Rejonowym w Gdańsku zarząd Stoczni Gdańskiej S.A. złożył wniosek o ogłoszenie upadłości stoczni. Jak poinformował dziennikarza PAP Zdzisław Koctka, rzecznik prasowy Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku, wnioskodawcy stwierdzają w uzasadnieniu wniosku, że wartość zobowiązań stoczni przekracza jej majątek.

W ciągu kilku dni wniosek sprawdzony zostanie pod względem formalnym, zaś rozprawa w sprawie upadłości odbędzie się prawdopodobnie w sierpniu br.

W. Brytania

Londyn zgodził się rozszerzyć plan uboju bydła

Londyn zgodził się rozszerzyć swój program selektywnego uboju bydła zagrożonego śmiertelną chorobą "wściekłych krow". Ma on objąć również zwierzęta urodzone w latach 1989 — 1990 — ogłosił szef brytyjskich służb weterynaryjnych Keith Meldrum.

Według dotychczasowej wersji brytyjskiego programu, miano zlikwidować

około 80 tysięcy sztuk bydła urodzonego między październikiem 1990 roku i czerwcem 1993 roku i pochodzącego ze stad, w których wystąpiła choroba.

Wyniki rozszerzenia programu na bydło urodzone w roku 1989 i 1990, trzeba będzie zlikwidować dodatkowo co najmniej 30 tysięcy zwierząt — oceniają eksperci Komisji Europejskiej.

Bośnia

Serbowie zbojkotowali pierwsze posiedzenie komisji ds. Hercegowiny

Przedstawiciele Serbów nie wzięli w środę udziału w pierwszym posiedzeniu komisji ds. Hercegowiny wschodniej (potudniowa Bośnia), utworzonej zgodnie z układem pokojowym z Dayton.

W skład komisji mają wchodzić przedstawiciele miast Federacji Chorwacko-Muzułmańskiej i Republiki Serbskiej, położonych we wschodniej części Hercegowiny. W inauguracyjnym posiedzeniu komisji wzięli udział przedstawiciele IFOR, OBWE, Banku Światowego i zastępca przedstawiciela wspólnoty międzynarodowej ds. cywilnych w Bośni, Michael Steiner. Oświadczył on, że realizacja części wojskowej porozumienia z Dayton przebiega korzystnie, natomiast znacznie trudniej jest walczyć w życie aspekty cywilne układu. Utrzymuje się wiele problemów, m.in. dotyczących protokołu uchodźców, swobody ruchu, wolności prasy i poszanowania praw człowieka.

Rosja

Premier Czernomyrdin wyznaczył datę drugiej tury wyborów prezydenckich na 3 lipca

Premier rządu rosyjskiego Wiktor Czernomyrdin podpisał w środę rozporządzenie o przeprowadzeniu drugiej rundy wyborów prezydenckich 3 lipca — poinformował sekretarz prasowy Czernomyrdina Wiktor Konnow.

O wyznaczeniu daty powtórnego głosowania na 3 lipca Czernomyrdin poinformował lidera komunistów Giennadija Żuiganowa podczas spotkania w środę po południu. Według Konnowa, Żuiganow zgodził się z celowością przeprowadzenia drugiej rundy w tym właśnie dniu. Podczas spotkania z Czernomyrdinem Żuiganow

"przedstawił wiele idei o możliwości współpracy lub utworzenia koalicji" — powiedział sekretarz prasowy szefa rządu Rosji.

Decyzję o dacie drugiej tury wyborów Czernomyrdin podjął na polecenie Borysa Jelcyna po tym, jak Duma Państwowa faktycznie odrzuciła w środę prezydencki projekt ustawy w tej sprawie. Jelcyn wyłożył projekt ustawy w Dumy i wydał rozporządzenie o wyznaczeniu daty wyborów, powołując się na swoje uprawnienia i obowiązki gwarantujące prawo obywateli do wolnego i równego wyboru oraz prawa do odpoczynku.

Jelcyn odświeża kadry

"W celu poprawienia i odświeżenia kierownictwa zwolnieni pierwszego wicepremiera rządu FR Olega Soskowca, szefa Federalnej Służby Bezpieczeństwa

Michała Barsukowa i szefa Służby Bezpieczeństwa Prezydenta Aleksandra Korżakowa. Należy zmieniać kadry, żeby byli nowi ludzie. Ciągłe mi wypominają Barsukowa, Korżakowa i Soskowca. Czyż prezydent powinien pracować za nich" — powiedział Borys Jelcyn agencji ITAR-TASS po dymisji swych urzędników.

"Nigdy tak nie było, bym pracował tak, jak podpowie mi Korżakow" — dodał prezydent. Pytany o ewentualnych następców zdymisjonowanych, powiedział, że "obecnie omyamy ten problem". Podkreślił, że

"struktury siłowe należy wymienić; oni zbyt wiele zaczęli na siebie brać i zbyt mało z siebie dawać".

Dymisje wysokich urzędników służb bezpieczeństwa nastąpiły po tym, jak w nocny zatrzymano — na ich rozkaz — dwóch pracowników sztabu wyborczego prezydenta Jelcyna. Zdaniem nowego prezydenckiego doradcy ds. bezpieczeństwa Aleksandra Lebiedia, aresztowania były próbą niedopuszczenia do II tury wyborów prezydenckich, która ma się odbyć 3 lipca.

Zdymisjonowany gen. Aleksandr Korżakow, nazwany na Kremlu szarą eminencją, był uważany za jednego z najbardziej wpływowych i najbliższych prezydenckich ludzi z jego otoczenia. Blisko z nim związany był zarówno Soskowiec

jak i Barsukow. Miesiąc temu Korżakow wywołał sporą konsternację w Rosji, oświadczył, że wybory prezydenckie powinny być przesunięte — przypomnia ITAR-TASS. Jednocześnie agencja zwraca uwagę, że dymisja wartogłowych urzędników była jednym z warunków poparcia kandydatury Jelcyna w II turze wyborów przez siły demokratyczne.

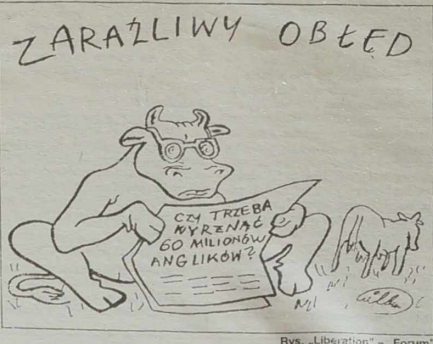
KRÓTKO

* Nowy Jork. Sekretarz generalny Organizacji Narodów Zjednoczonych Butros Butros-Ghali będzie ubiegał się o drugą kadencję na tym stanowisku.

* Londyn. Belfast. Irlandzka Armia Republikańska (IRA) w oświadczeniu przekazanym w środę telefonicznie do radia irlandzkiego i telewizji irlandzkiej RTE przyznała się do zamachu dokonanego w sobotę w Manchesterze.

* Waszyngton. Myśliwiec marynarki wojennej USA F/A-18, wykonujący akrobacyjne ćwiczenia przed pokazem lotniczym, rozbił się w środę wieczorem w pobliżu miasta Bethalto, położonego 39 kilometrów na północny wschód od St. Louis. Pilot poniósł śmierć. Katastrofa nie spowodowała innych ofiar w ludziach.

* Tokio. We czwartek zniesiony został proces Shoko Asahary — przywódcy japońskiej sekty Najwyższej Prawdy Aum (Aum Shinrikyo), odpowiedzialnej za serię zamachów terrorystycznych, w tym za ubiegłoroczny zamach w metrze tokijskim.

Rys. „Liberation” — „Forum”

1. Wysoki Dwór Kościół O.O. Dominikanów — dawniej i dziś

Wysokich Dworów na Litwie (miasteczko i dwór) jest 11. Wszystkie (zgodnie z nazwą) są usytuowane na wysokich wzniesieniach. Miasteczko i majątek Wysoki Dwór na obszarze troćmi nie stanowią w tym wyjątku.

Wysoki Dwór (lit. Aukštadvaris) nad rzeką Wierchnią (lit. Verknė) otoczony jest mniejszymi wzniesieniami. Wysoki Dwór leży w 60 km od Wilna, kierunku — Troki.

Pierwszy kościół — w 1518 r.

Ze źródeł historycznych wiadomo, że już w XV w. dwór był własnością jednego z książąt litewskich. W 1518 r. dwór wziął warendę Janusz Świerczewski. Wtedy to w Wysokim Dworze zbudowano pierwszy kościół. W początkach XVI w. Wysoki Dwór był ośrodkiem powiatowym oraz najważniejszym punktem zbornym rekrutów. (Na potrzeby wojskowe Wysoki

Dwór powinien był dostarczyć 117 koni — stoi w dokumencie wojskowym sygnownym rokiem 1528).

Dzień Wysokiego Dworu — Iwan Lacki...

W czasach króla Zygmunta Starego Wysoki Dwór stał się schronieniem dla uciekinierów z Moskwy prześladowanych w Rosji za opryctynę. Jednym z nich był bojaryn moskiewski Iwan Lacki, człowiek biegły w sprawach rycerskich, któremu to monarcha Wysoki Dwór w posiadanie oddał.

Przywilejem króla Zygmunta Augusta dnia 9 sierpnia 1569 r. wydanym dziedzicowi Wysokiego Dworu Iwanowi Lackiemu, synowi Wasilija — Wysoki Dwór mianowany został miasteczkiem.

W następstwie dwór dziedziczył syn Iwana Lackiego, Fiodor (Teodor) Lacki, dzielnry rycerz, wykształcony za granicą. Za panowania Stefana Batorego i Zygmunta III był on namiestnikiem i prawą ręką hetmana Chodkiewicza w Inflantach. W 1605 r. bohatersko odznaczył się pod Kirchholmem. Posiował na sejmach. Umarł w 1616 r.

Jan Alfons Lacki fundator kościoła

Syn Teodora — Jan Alfons Lacki, podkomorz wileński, starosta żmudzki, od roku 1640 do 1646 nieprzerwanie walczył przeciwko Turkom i Szwedom. Zmarł w 1646 r.

Właśnie Jan Alfons Lacki razem z żoną, Joanną z Talwojszów, w roku 1629 aktem dnia 3 lipca fundują w Wysokim Dworze mury kościoła do klasztoru O.O. Dominikanów i uposażają konwent na 12 osób. Dokument pergaminowy z trzema wiszącymi pieczęciami przechowywał się w miejscowym klasztorze. W tym kościele był obraz NMP Różańcowej "na blasze, pogiętej od kul ruszniczych, któreimi doń strzelano podczas rozruchów wojennych w 1656 roku". W 1832 r. parafia wykosodorska

została skasowana i rozdzielona pomiędzy sąsiadnie. Kościół i klasztor księży Dominikanów, z funkcjonującą przy nim szkołą, zostały zamknięte i skonfiskowane razem z należącymi do klasztoru folwarkami, jeziorami i lasem. Dwa duże po-dominikańskie murowane gmachy (jeden — jedno-, drugi — dwupiętrowy) zostały przerobione na koszary. Duży kościół został przerobiony na cerkiew prawosławną, a w 1866 r. — przebudowany gruntownie na mniejszą cerkiew, później przyłączono do niej także gmachy po-dominikańskie.

W 1908 r. kościół zwrócono katolikom. W latach sowieckich — kompletnie od wewnątrz zdewastowany. Obecnie — podejmuje się próbę jego odnowy.

— Sam biskup troszczy się dziś o remont tego kościoła i — o nas także — mówią teraz otaczający nas półkolem starzy ludzie, mieszkający przykościelnego przytkuła dla starców.

W przytkułu tym mieszka 9 osób — 7 kobiet i 2 mężczyzn. Jedną z tych sędziwych par, Maria Gediminienė pamięta ten kościół z jego wcześniejszych, lepszych czasów. Wprowadza nas od zaplecza do kaplicy, w której obecnie odbywają się nabożeństwa.

Nagrobek jako "koci łeb"

Na terenie kościoła — ślady po prawosławnym cmentarzu. Przykre ślady w postaci prawie już zrówanego z ziemią, poniewierającego się na ścieżce, służącego tu za "koci łeb", nagrobka z marmuru z wyrytym napisem: "Andriej Siewastjanowicz Kozłowski, umier 16 fiewralia 1889 goda na 70 godu żizni — w pamiat' dobromu otcu synowja". W pobliżu — inny, zniszczony nagrobek z ledwo czytelnym napisem: "... Masłow, umier w 1885 godu". Czy tak naprawdę nikt z duchownych katolickich tych nagrobków dotąd "nie zauważył"? A może poniewierają się tu na zasadzie: jak wym kiedyś — tak mi wam dzisiaj?

W bezpośredniej bliskości — na innych nagrobkach i ludzkich kościach wyrosły nowe domy, w stylu sowieckiego budownictwa. Ten fragment miasteczka, legitymujący się tu najstarszą architekturą, sprawia niezwykle przynębiające wrażenie. Dzielnry rycerz, bojaryn moskiewski Iwan Lacki się... kłania, oraz wnuk jego — fundator tego kościoła...

Pyszne poziomki na... żydowski cmentarz

Mieszkający przytkułu dla starców... No właśnie, mają swoje problemy. W zależności od pór roku. Teraz, w czerwcu — polują na miejsca, gdzie rosną najlepsze poziomki.

— Na żydowski cmentarzu — zachęca nas sympatyczny staruszek, mieszkający przytkułu. Dopiero starątd wrócim. Pyszne poziomki...

(Cda.)

Alwidia Antonina BAJOR,
Czesław MALEWSKI

NA ZDJĘCIACH: fragment kościoła po-dominikańskiego; jedna z mieszkańek przytkułu — Maria Giediminienė.
Fot. Marian Paluszkievicz

Drobni przedsiębiorcy — klasa wymierająca?

(Dokończenie ze str. 1)

Po podniesieniu podatków drobny przedsiębiorca musi zdzwinać interes. Sprzedał maszyny do szycia, zwolnił ludzi i...

zaczął od nowa

B. Kriščiūnas — z wykształcenia ekonomista — nie zrezygnował z prowadzenia interesu i postanowił zająć się handlem. Wyremontował suterenę przy ulicy Kriwii i założył sklep spożywczy. Mały co prawda — 30 m², ale kupić tu można było wszystko: warzywa, pieczywo, nabiał, mięso, alkohol. Ludzie byli zadowoleni z pobliskiego sklepu, zwłaszcza emeryci, którzy nie musieli chodzić do położonych daleko sklepów. Kriščiūnas nie podpisał umowy z Wileńską Szkołą Handlową. Uczniowie tej szkoły praktykę odbywali w małym sklepie, gdzie właściciel płacił po 50 Lt tygodniowo. Zarówno dyrekcja szkoły, jak też uczniowie i ich rodzice byli zadowoleni. Rodzina Kriščiūnasów — p. Bronius, jego żona, dwaj synowie — pracowała w sklepie bez woliwnych dni. Pracowali z zaangażowaniem, wypełniali swoje miniaturowe cacko, które, co prawda, nie dawało zbyt ogromnych zysków, ale żyć z tego można było. Wiadomo, sklep nie mógł się równać z takimi handlowymi gigantami, jak "Pas Juozapą" czy "Naktigėnė". A jednak, o roku płacił dla państwa, zależnie od obrotu, 12-15 tys. Lt w postaci różnorakich podatków.

Skala podatkowa się "doskonali"

Kiedyś za licencję na sprzedaż alkoholu należało zapłacić 2 tys. Lt, następnie jej cena wzrosła do 10 tys. Dla pana Kriščiūnasa była to ostatnia licencja, bo gdy kosztowała już 33 tys. Lt — właściciel małego sklepuki nabył jej nie był w stanie. Nadarzenie pana Bronius obijał próg wysokich urzędników. Zwracał się do Ministerstwa Przemysłu i Handlu, do mera, do posłów na Sejm, a nawet do prezydenta i marszałka Sejmu, prosił, by w drodze wyjątku pozwolono mu nabyć licencję za starszą cenę — 10 tys. Lt, bądź udzielono zezwolenia na sprzedaż napojów o zawartości poniżej 30 proc. alkoholu, inaczej bowiem sklep stracił klientelę, co, niewątpliwie, doprowadzi do bankructwa. Wszyscy, do kogo p. Kriščiūnas się zwracał, zdawali się rozumieć drobnego przedsiębiorcę, zgadzali się z tym, że mały sklep nie jest w stanie zapłacić za licencję tyleż, co ekskluzywnie kupiersamy, jednak poprzestawali na wyrazach współczucia.

Przy bankructwie współczucie niewiele się przydało

Sklep, którego miesięczny obrót wynosił około 20 tys. Lt, licencji zezwalającej na handel alkoholem nabyć nie zdołał. Spośród klientów najwierniejszymi okazali się emeryci, którzy, kupując chleb i nabiał, "pogody nie robili". Sklep upadł. Cóż znaczy plaćta jednego sklepuki, czy warto się zamartwiać jednym byłym właścicielem sklepu. Mieszkańcy z czasem zapomną o entuzjastce, który doprowadził suterenę do porządku, wyasfaltował podwórkę i założył przytkułu sklep, gdzie jakimś cudem mogły się pomieścić wszystkie najniezbędniejsze artykuły spożywcze. Urzędnicy, być może, również odetchnęli z ulgą, mając nadzieję, że pozbyli się kłopotliwego pententa (!).

Bronius Kriščiūnas sprzedał sklep i został z 60 tys. Lt długów.

Próba kolejna. Czy ostatnia?

Audronė i Bronius Kriščiūnasowie sprzedali mieszkanie w Wilnie, spłacili długi i zamieszkali na działce w Niemencyngu. Obecnie prowadzą dwa małe sklepy: jedyne w domu, gdzie mieszkają, drugi — nie opodal, we wsi Saitaniszki. Pomaga syn, sam wykonujący wszystkie prace: są ładowaczami, dostawcami, księgowymi. Zatrudniają sprzedawczynię, którym płacą po 300 litów miesięcznie.

Większy sklepik przeobraził się nie do poznania. Niczym nie różni się od miejskich: bogaty wybór towarów, nowoczesne zamrażarki, lodówki. Pan Bronius urządził tu nawet swego rodzaju czytelnik, kto chce, może sobie przejrzeć prasę — polską i litewską. Na zapleczu sklepu rozlokowała się mini-piwiarnia.

Pani Audronė, mimo że jest emerytką, uczestniczy we wszystkich biznesowych sprawach cacka. Obując z miejscowymi ludźmi wpada na coraz to nowe pomysły, np. z okazji tegorocznego Dnia Dziedzica zorganizowała dla dzieci z biedniejszych rodzin pomoc charytatywną w postaci odzieży i żywności.

— Ludzie na wsi naprawdę żyją ciężko, niektórzy nieraz chleba nie mają za co kupić. Sprzedawczyńie znają okolicznych

mieszkańców, pozwalam więc, by sprzedawały towary na kredyt. Dla wielu jest to bardzo wygodne — mówi p. Bronius.

B. Kriščiūnas zamierza uruchomić punkt skupu owoców i warzyw, ewentualnie również mleka, planuje ożywić spółdzielczość na wsi. A jeszcze planuje nie opodał swojej działki, tuż przy szosie malackiej wydzierżawić i zagospodarować działkę ziemi, która obecnie służy jako śmietniko, i urządzić tu plaćdę do zabaw, mały parking, otworzyć przydrożny sklep-kawiarnię. Pan Bronius twierdzi, że władze rejonu usatoshowały się przychylnie do jego planów.

Czy drobni przedsiębiorcy zostaną tylko wspomnieniem?

— Pracując rzetelnie niczego nie wskórasz — twierdzi Bronius Kriščiūnas. — Na całym świecie, mam na myśli kraje rozwinięte, podstawowe wpływy do budżetu państwa stanowią podatki od drobnych i średnich przedsiębiorstw. Tylko nie u nas. Jeżeli nie jesteś gigantem, to stajesz się niepotrzebny. Nie pozwól ci nawet mocno "stać na nogach". Potrzebny jest ten, kto może płacić dużo i od razu. W przeciwnym razie jesteś poniewierany jako przedsiębiorca, jako człowiek...

"Podatki w większości wypadków są ustalane dla przedsiębiorców bez różnicowania ich według zakresu działalności. Polityka podatkowa doprowadzi wrzesie do tego, że wcześniej czy później monopolisi zwyciężą, natomiast drobni przedsiębiorcy zostaną tylko wspomnieniem" — rozważa pesymistycznie Bronius Kriščiūnas. — W okresie mojej prywatnej działalności widziałem wiele rzeczy, duży się nauczyłem, zmienilem przekonania co do wielu spraw. Dziś nie poznaję tych ludzi, których znałem niegdyś, z którymi się przyjaźniłem na studiach. Wielu z nich jest teraz u steru władzy i widzę, jak władza zmienia ludzi. Strasznie zmienia.

Nie boję się już dzisiaj żadnych inspekcji, żadnych komisji, kar i mandatów. Stały się codziennością...

Ale nie narzekam. Z życia czerpię wiele radości, wiele podróżywale. Nie, nie narzekam i nie opuszczam ręk... — mówi drobnym przedsiębiorcą Bronius Kriščiūnas. Wciąż przedsiębiorcą.

Mirosława JANUSZKIEWICZ

**Ustawa Republiki Litewskiej
nr I-1311 z 30 kwietnia 1996 r.**

**O nowelizacji artykułów 7 i 9 ustawy
o podatku od nieruchomości
przedsiębiorstw i organizacji**

(Dziennik Ustaw, 1994, nr 59-1156)

Artykuł 1. Nowelizacja części piątej artykułu 7

Znowelizować część piątą artykułu 7 i dać ją w następującym brzmieniu:
"Nieopodatkowani w terminie podatkowy zostają opodatkowani podatki egzekwuje się, zwraca lub udukladnia w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami".

Artykuł 2. Nowelizacja artykułu 9

Znowelizować artykuł 9 i dać go w następującym brzmieniu:
"Artykuł 9. Odpowiedzialność za nieprawidłowe obliczenie i płacenie podatku
Odpowiedzialność za naruszenia ustawy o podatkach i środki zapewnijące płacenia podatku stosowane są w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami".

Artykuł 3. Wejście w życie ustawy

Niniejsza ustawa wchodzi w życie od 1 lipca 1996 roku.

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 752)

**Ustawa Republiki Litewskiej
nr I-1307 z 30 kwietnia 1996 r.**

**O nowelizacji artykułów 8¹, 8², 9 ustawy o
akcyzach (Dziennik Ustaw, 1994,
nr 30-530; 1995, nr 12-260, nr 49-1179,
nr 59-1469, nr 94-2087; 1996, nr 35-857)**

Artykuł 1. Nowelizacja artykułu 8¹

Znowelizować artykuł 8¹ i dać go w następującym brzmieniu:
"Artykuł 8¹. Wyegzekwowanie akcyz
Niezapłacenia w czas sumy akcyz, grzywny i kar egzekwują państwowe inspekcje podatkowe w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami, a sumy niezapłaconych w czas akcyz importowych i kar egzekwują urzędy celne od przedsiębiorstw, instytucji i organizacji w trybie bezspornym, od osób fizycznych — w drodze sądowej".

Artykuł 2. Nowelizacja artykułu 8²

W artykule 8² zamiast słów "w trybie określonym przez rząd Republiki Litewskiej lub upoważniona prezeń instytucje państwowe inspekcje podatkowe zwracają za rok bieżący i minione pięć lat" wpisać słowa "zwracają upoważnione przez rząd Republiki Litewskiej instytucje państwowe w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami" i artykuł ten dać w następującym brzmieniu:

"Artykuł 8². Zwrot bezpodstawnie zapłaconych (wyegzekwowanych) akcyz
Bezpodstawnie zapłacone (wyegzekwowane) akcyzy zwracają upoważnione przez rząd Republiki Litewskiej instytucje państwowe w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami".

Artykuł 3. Nowelizacja artykułu 9

Zamiast pierwszej i drugiej części artykułu 9 wpisać jedną część pierwszą, w części trzeciej po słowie "importowej" wpisać słowa "lub eksportowej" i cały artykuł dać w następującym brzmieniu:
"Artykuł 9. Sankcje za naruszenie ustawy
Jeżeli płatnik nie przedstawił sprawozdania akcyzowego lub w przedstawionych sprawozdaniach akcyzowych akcyzy są zmniejszone, to dodatkowo obliczone akcyzy, grzywny i kary egzekwuje się w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami.

W razie niezapłacenia akcyz w terminie pobierane są kary w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami.
Jeżeli nie przestrzegają się określonego trybu wykonywania czynności celnych i nie przedstawia się w czas celnej deklaracji importowej lub eksportowej, termin, w ciągu którego mają być zapłacone akcyzy, obliczony jest od tego dnia, gdy ta deklaracja musiała być złożona".

Artykuł 4. Wejście w życie ustawy

Ustawa ta wchodzi w życie od 1 lipca 1996 roku.
Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 755)

**Ustawa Republiki Litewskiej
nr I-1312 z 30 kwietnia 1996 r.**

**O nowelizacji artykułów 12 i 13
ustawy o podatku gruntowym**

(Dziennik Ustaw, 1992, nr 21-612; 1995,
nr 31-703, nr 53-1299, nr 59-1468)

Artykuł 1. Nowelizacja artykułu 12

Znowelizować artykuł 12 i dać go w następującym brzmieniu:
"Artykuł 12. Nieopodatkowani w czas podatnicy opodatkowywani są, podatek egzekwuje się, zwraca lub udukladnia w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami".

Artykuł 2. Nowelizacja artykułu 13

W artykule 13 zamiast słów "za każdy dzień zwłoki pobiera się karę w wysokości 0,1 proc." wpisać słowa "pobiera się karę w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami" i artykuł dać w następującym brzmieniu:
"Artykuł 13. W razie niezapłacenia w terminie podatku pobiera się karę w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami".

Artykuł 3. Wejście w życie ustawy

Ustawa ta wchodzi w życie od 1 lipca 1996 roku.
Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 786)

Ustawa Republiki Litewskiej nr I-1325 z 2 maja 1996 r.

**O nowelizacji artykułów 9 i 10 ustawy
o bankructwie przedsiębiorstw**

(Dziennik Ustaw, 1992, nr 29-843; 1993, nr 52-999; 1994, nr 43-774,
nr 101-2020; 1995, nr 106-2352, nr 107-2396)

Artykuł 1. Nowelizacja artykułu 9

W części pierwszej artykułu 9 zamiast liczb "30" wpisać liczbę "15", zamiast liczb "3" wpisać liczbę "2" i część tę dać w następującym brzmieniu:

"Po wytoczeniu przez sąd sprawy o bankructwo wierzyciele mają prawo w wyznaczonym przez sąd okresie, nie krótszym niż 15 dni i nie przekraczającym 2 miesięcy od dnia wytoczenia sprawy, zgłosić administratorowi swe żądania finansowe i wskazać gwarancje wykonania powinności".

Artykuł 2. Nowelizacja części piątej artykułu 10

W części piątej artykułu 10 zamiast liczb "30" wpisać liczbę "15" i część tę dać w następującym brzmieniu:

"Prawo zwolnienia pierwszego zebrania wierzycieli ma sąd albo właściciel (właściciele) przedsiębiorstwa, który

ogłosił, że nie jest w stanie spełnić zobowiązań finansowych, lub organ administracyjny, do którego kompetencji należy podjęcie decyzji w sprawie reorganizacji lub likwidacji przedsiębiorstwa. Pierwsze zebranie wierzycieli zwołuje się nie później niż w ciągu 15 dni od:

- 1) dnia wytoczenia sprawy o bankructwie przedsiębiorstwa, gdy sprawa zostaje wytoczona w sądzie;
- 2) dnia publicznego ogłoszenia przez przedsiębiorstwo, że nie jest w stanie spełnić zobowiązań finansowych".

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 787)

Ustawa Republiki Litewskiej nr I-1315 z 30 kwietnia 1996 r.

**O nowelizacji artykułów 11, 12, 13 ustawy
o opłatach za zanieczyszczanie środowiska**

(Dziennik Ustaw, 1991, nr 12-309; 1994, nr 30-528)

Artykuł 1. Nowelizacja artykułu 11

W pierwszym zdaniu artykułu 11 zamiast słów "Departament Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej" wpisać słowo "Ministerstwo Finansów Republiki Litewskiej" i w drugim zdaniu zamiast słów "sankcja ekonomiczna" wpisać słowo "karę" i artykuł dać w następującym brzmieniu:
"Artykuł 11. Ministerstwo Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej wspólnie z Państwową Inspekcją Podatkową przy Ministerstwie Finansów kontroluje prawidłowość obliczania opłat. Za ilość ukrytych zanieczyszczeń wnosi się opłatę i stosuje karę w dziesięciokrotnej wysokości taryfy".

Artykuł 11. Ministerstwo Ochrony Środowiska Republiki Litewskiej

wspólnie z Państwową Inspekcją Podatkową przy Ministerstwie Finansów kontroluje prawidłowość obliczania opłat. Za ilość ukrytych zanieczyszczeń wnosi się opłatę i stosuje karę w dziesięciokrotnej wysokości taryfy".

Artykuł 2. Nowelizacja artykułu 12

Znowelizować artykuł 12 i dać go w następującym brzmieniu:

"Artykuł 12. Nieopodatkowani w czas płatnicy podlegają opodatkowaniu, opłatę egzekwuje się, zwraca i udukladnia w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami".

Artykuł 3. Nowelizacja artykułu 13
Znowelizować artykuł 13 i dać go w następującym brzmieniu:

"Artykuł 13. W razie nieuiszczenia opłat w czas pobiera się karę pieniężną w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami".

Artykuł 4. Wejście w życie ustawy
Ustawa ta wchodzi w życie od 1 lipca 1996 roku.

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 788)

Ustawa Republiki Litewskiej nr I-1319 z 30 kwietnia 1996 r.

O nowelizacji artykułu 2 ustawy o Funduszu Drogowym

(Dziennik Ustaw, 1995, nr 12-259, nr 44-1078, nr 103-2303; 1996, nr 35-863)

Artykuł 1. Nowelizacja części drugiej artykułu 2

W części trzeciej artykułu 2 zamiast słów "za każdy dzień opóźnienia płaci się karę w wysokości 0,2 proc." wpisać słowa "pobiera się karę w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami" i część tę dać w następującym brzmieniu:
"Podatnicy sami obliczają i wpłacają potrącenia od dochodów z realizacji do Funduszu Drogowego za obrót każdego miesiąca do 25 dnia następnego miesiąca. W razie niezapłacenia w terminie pobiera się karę w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami".

Artykuł 2. Wejście w życie ustawy

Ustawa ta wchodzi w życie od 1 lipca 1996 roku.

Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 789)

Ustawa Republiki Litewskiej nr I-1317 z 30 kwietnia 1996 r.

O nowelizacji artykułów 7 i 8 ustawy o opłacie skarbowej

(Dziennik Ustaw, 1994, nr 51-950, nr 89-1712; 1995, nr 47-1135, 1996, nr 18-462)

Artykuł 1. Nowelizacja części drugiej artykułu 7

W części drugiej artykułu 7 zamiast słów "nie później niż w ciągu dwóch lat po uiszczeniu opłaty" wpisać słowa "w terminie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami" i część tę dać w następującym brzmieniu:
"Opłatę skarbową zwraca się, jeżeli podanie w sprawie jej zwrotu złożono państwowemu inspekcji podatkowej w terminie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami".

Artykuł 2. Nowelizacja artykułu 8

W części drugiej artykułu 8 zamiast słów "to brakującą sumę opłaty i karę w podwójnej jej wysokości egzekwuje się od instytucji, z której winy pobrano za małą opłatę, nie później niż w ciągu dwóch lat od uiszczenia opłaty" wpisać słowa "albo pobrana w ogóle nie była opłatą, to brakującą całą sumę opłaty i karę egzekwuje się od instytucji, z której winy pobrano za małą lub w ogóle nie pobrano opłaty, w trybie określonym przez ustawę Republiki Litewskiej o administrowaniu podatkami", trzecią część tego artykułu uznać za nieważną, w części czwartej zamiast słów "zwraca państwowa inspekcja podatkowa, jeżeli minęło nie więcej niż dwa lata" wpisać słowa "zwraca państwowa inspekcja podatkowa", część tę uważać za część trzecią i cały artykuł dać w następującym brzmieniu:

Artykuł 2. Wejście w życie ustawy

Ustawa ta wchodzi w życie od 1 lipca 1996 roku.
Ogłaszam tę ustawę, przyjętą przez Sejm Republiki Litewskiej.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 790)

"Artykuł 8. Kontrola pobierania opłaty
Pobieranie opłaty skarbowej kontrolują państwowe inspekcje podatkowe.

Prezydent republiki
Algirdas BRAZAUSKAS
(Zam. 790)

AKTUALNOŚCI KULTURALNE

Aktywne życie muzyczne zacichło w stolicy na powien okres, do II festiwalu "Wileńskie lato", który rozpocznie się w naszym grodzie 29 czerwca.

Tymczasem młodzież ma okazję być na imprezach w klubie muzycznym "Gęździńsk kabiny", gdzie to odbywa się Święto Muzyki Europejskiej. W ramach tej imprezy wystąpią tu nie tylko rodzime zespoły, ale też z Francji, Niemiec. Należy przy tym zaznaczyć, że występy koncertowe trwać tu dziś będą całą noc.

* W gmachu Opery wystąpią dziś studenci klasy śpiewu Akademii Muzycznej.

TEATR

Zacisze też w życiu teatralnym. Niektóre jeszcze czynne placówki mają ostatnie w tym sezonie przedstawienia.

* **Młodzieżowy**
 Dzień "Don Kichot",
 W Sali-99 jutro "Śpiewy Lazara".
 * **LAI!**
 Jutro "Eleny i Trzygłowy", W niedzielę dwa przedstawienia — o godzinie 16 "Bajka o zółwiku", o godzinie 19 — "Vojeck".

WYSTAWY

* **Centrum Sztuki Współczesnej** (Niemiecka 2)
 Malarstwo, grafika, rzeźba i rysunki opowiadają o dwóch stuleciach kształcenia artystycznego w Wilnie. Pokaz poświęcony 200 rocznicy Wileńskiej Akademii Sztuk Pięknych oraz 50-leciu działalności Wydziału Sztuk Pięknych na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu.

Dzisiaj otwarta tu zostanie jeszcze jedna ekspozycja — plastyczny jest Słowenia.

* **Galeria "Langas"** (Oszmialska 8)
 "Projekty kosmiczne" — tak zatytułowali swój pokaz słuchacze wydziału tekstyliu Wileńskiej Akademii Sztuk Pięknych.

* **Galeria "Akademias"** (Latoceck 2)
 Natomiast w tym lokalu prezentowany jest dorobek słuchaczy wydziału wymienionej wyższej uczelni — specjalności disainu. Jednocześnie można tu obejrzeć rysunki G. Martinaitisa oraz karykatury V. Jurkūna.

* **Galeria "Arka"** (Ostrobramska 7)
 Obok pokazu fotograficznego J. Šalkauskasa, malarstwa A. Brazisa eksponowane są prace uczniów gimnazjum im. M. K. Ciurlionisa.

* **Galeria Fotograficzna** (Stikliu 4)
 Kto nie zdążył obejrzeć czynnego tu dorocznego pokazu fotografii artystycznej "Przyroda — wspólnym domem" — może to jeszcze zrobić.

* **Galeria "Lietuvos aidas"** (Maironis 1)
 Autorska wystawa malarstwa K. Zimbytė.

* **Galeria "Vartai"** (Wileńska 39)
 Jak zwykle różnorodność ekspozycji: malarstwo gości z Niemiec — Ch. Kusgen i B. Odental, jak też rysunki S. Šarkauskasa oraz malarstwo B. Tuskenasa.

KIERMASZ

Jutro w Rudominie Kiermasz Świętojański.

H. G.

NA ZDJĘCIU: fragment wystawy "Kształcenie artystyczne w Wilnie i jego tradycje" w Centrum Sztuki Współczesnej.

Fot. Tadeusz Szukiewicz

Kursy komputerowe:

- Podstawy pracy z PK
- Windows 95
- WinWord, Excel
- Poczta elektroniczna
- Inne

Ul. J. Jasinskio 15, Vilnius
 Tel. 61-08-34
 (Zam. 720)

FAKSA INFORMATORIUS

Bezpłatna informacja faxem przez całą dobę.

(8-22) 26 22 28 (Zam. 514)

Vilnius agentūra: tel 65 25 24

OGŁOSZENIA DO "KURIERA WILEŃSKIEGO"

można dać również w śródmieściu.

Obecnie, aby dać reklamę do "Kuriera Wileńskiego" niekoniecznie jest jechać do Domu Prasy. Ogłoszenia do naszego dziennika za pośrednictwem Biura Reklam przyjmowane są pod adresem: "Vilnius, VJ kapitalinė statyba", Gedimino pr. 37, gabinet nr 9, drugie piętro.

Tel. 61-66-64.

Produkujemy kafle piecowe. Projektujemy, wykonujemy i budujemy kominki i piece.

Tel. 63-01-13 od godz. 10 do 15 w dniach roboczych.

(Zam. 678)

Stale sprzedajemy jakościowy cement w workach, ruberoid i papę asfaltową niepowiekalaną.

Vilnius, tel. 42-46-31, 41-96-94.
 (Zam. 710)

Plinie sprzedam 3-pokojowe mieszkanie z telefonem w Justyniszkach.

Tel. 61-39-59.
 (Zam. 772)

Plinie sprzedam 3-pokojowe mieszkanie z telefonem w Fabianiszkach.

Tel. 61-52-29.
 (Zam. 773)

Przedsiębiorstwo "Antarkita" naprawia lodówki w Wilnie, jego okolicach i na działkach.

Gwarancja — 1 rok.
 Vilnius, tel. 75-24-79, 46-71-78.
 (Zam. 258)

Udziałem korepetycji z języka angielskiego.

Tel. 44-98-67.
 (Zam. 478-D)

KALENDARIUM

- * Piątek (21.VI) jest 171 dniem 1996 r. Do końca roku 195 dni.
- * Znak Zodiaku — Bliźnięta.
- * Imiennicy: Alicji, Alojzego, Marjety.
- * Wschód Słońca — 4.42, zachód — 22.00. Długość dnia 17 godz. 18 min.

POGODA

Litewska Szkoła Hydrometeorologiczna przewiduje na 21 czerwca zachmurzenie zmienne z przejaśnieniami, krótkotrwały deszcz. Wiatr umiarkowany do silnego, południowo-zachodni. Temperatura 17-19 stopni.

W ciągu następných dwóch dni — lokalnie opady, burze. Temperatura w nocy 8-13, w dzień 16-21 stopni.

LOT VILNIUS, RYDOLINIS KELIAS 2 HOTEL SKYDYS, PORT LOTNICZY NR72

ZAPRASZAMY NA REJS
WILNO - WARSZAWA - WILNO

Z WYGODNYM POŁĄCZENIEM DO KANADY I USA

INFORMACJA I REZERWACJA: VILNIUS 26-08-19.

DROBNE ZA DARMO Uwaga!

KURIER WILEŃSKI

Codziennie

w "Kurierze Wileńskim" możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!

Kupon.....

Adres, tel.....

Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji.

2056 Vilnius, Laisvės 60,
 "Kurier Wileński", dział reklamy, tel. 42-69-63.

Domowa apteczka

Kwiat lipy

Lipa, drobniolista lub szerokolista, to drzewo rosnące powszechnie w ogrodach, parkach lub na siałach miesznych i w lasach. Do celów leczniczych zbiera się kwiaty lipowe, gdy kwitną. Suszymy je w miejscach przewiewnych, w cieniu lub miejscach ogrzewanych do 40 stopni. Przechowujemy je w szklenic zamkniętych pudełkach.

Kwiaty lipy zawierają m. in. garbniki, węglowodany, siał, kwasy organiczne, olejek lotny, witaminy grupy PP, aminokwasy. Działanie napotne, słabo przeciwbólowe, żółciopędne, przeciwskurczowe.

Zastosowanie w chorobach przeziębieniowych, a więc w grypcie, anginie, zapaleniu oskrzeli, zwłaszcza u dzieci i osób starszych, doustnie w postaci naparu (najlepiej z sokiem malinowym lub miodem).

Przygotowała G. B.

DOWGPY numeru

Mały tyranozaur mówi do oja: — Tatusiu, moje własne g... ugryzł mnie w tyłek!

— Ty głupolu! Tyle razy ci mówiłem, że byś zawsze przed zjedzeniem maitek sprawdził, czy w pobliżu nie ma jakiegoś węży-jaszczurka!

Przychodzi dinozaur do psychiatry i mówi:

— Panie doktorze, ostatnio śni mi się coś noc, że jeżdżę na workach.

— Niech się pan tym nie przejmuj.

— Ale ja w tym śnie zamiatam worek na tylny bąpy mam pozakładane fiaty 126p i nie mogę nimi jeździć!

— Dlaczego?

— Nie mam prawa jazdy...

— Jak to możliwe, że tydzień temu śniły ci się podobny dinozaur?

— Bo śniłoby było dziesięć tysięcy...

— Lew zgromadził na leśnej polanie wstępkę zwierzyła i groźnie pyta: — Kto zabił ostatniego dinozaura? Cisza.

— No, kto zabił ostatniego dinozaura? Zza krzakucha wychyla się zajączek.

— To po co wymuszal pierwszczęstwo przejazdu?!

Rocznica tygodnia

- 24 czerwca 1976 — Wystąpienia robotnicze w Radomiu i Ursusie, spacyfikowane przy użyciu broni.
- 24 czerwca 1838 — Urodził się Jan Matejko, najwybitniejszy polski malarz historyczny (zm. w r. 1893).
- 24 czerwca 1895 — Urodziła się Marija Urbišienė, znana litewska historyczka i bibliograf (zm. w r. 1953).
- 25 czerwca 1920 — Zmarł Ludwik Rydygier, chirurg, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego i Uniwersytetu we Lwowie, twórca lwowskiej szkoły chirurgicznej (ur. w 1850 r.).
- 26 czerwca 1945 — Podpisanie w San Francisco Karty Narodów Zjednoczonych. Weszła w życie 24.X.1945. Dzień ten jest obchodzony jako dzień ONZ.
- 27 czerwca 1925 — Urodził się Wielki Książę Litewski Gediminas (zm. w r. 1341).
- 27 czerwca 1860 — Zmarł Ludwik Bierkowski, chirurg, uczestnik Powstania Listopadowego (odznaczony krzyżem Virtuti Militari), pierwszy w Polsce (1847) zastosował chloroform do narkozy chirurgicznej (ur. w 1801).
- 28 czerwca 1569 — Unia Lubelska, złączenie Polski z Litwą.
- 28 czerwca 1956 — Wystąpienie robotnicze w Poznaniu (czwiercie poznańskie), stłumione przy użyciu broni.
- 28 czerwca 1900 — Urodził się Leon Kruczkowski, dramaturg i powieściopisarz, autor m.in. "Niemości" i "Pierwszego dnia wolności" (zm. w r. 1962).
- 28 czerwca 1875 — Urodził się Povilas Višinskis, działacz kultury litewskiej, publicysta i krytyk literacki (zm. w r. 1906).
- 29 czerwca 1941 — Zmarł w Nowym Jorku Ignacy Paderewski, pianista, premier rządu RL (ur. w r. 1860).
- 29 czerwca 1900 — Urodził się Antoine de Saint Exupery, pisarz francuski, autor m.in. "Małego Księcia" (zginął w r. 1944).

J. T.

KURIER WILEŃSKI

Wydawca
 ZSA "Kurier Wileński"

Drukuje SA „Spauda”

Redaktor naczelny
Czesław MALEWSKI

Nasz adres: Laisvės pr. 60
 2056 Vilnius, Lietuvos Respublika
 Kod 67218
 ISSN 1392-0405
 SL 322

TELEFONY: sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, 42-79-73, sekretarz redakcji — 42-79-49, zast. sekretarza — 42-79-50.

DZIAŁY: polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stołeczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolniczy i młodzieżowy, listowy i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81. Korespondenci: na rejon wileński i trocki — 57-73-81, szkolniczy — 52-780.

Ogłoszenia i reklamy do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dnach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Dziurny redaktor
 Jerzy SURWŁO